

Voorzitter, college, raadsleden, pers en kijkers thuis,

Het eerste volledige jaar van deze raadsperiode zit erop. In de begroting 2024 kijken we vooruit naar het komende jaar, waarin de toekomst nog altijd positief is. We hebben ruimte om te investeren en de lokale VVD kiest ervoor om door te pakken op projecten waar de afgelopen jaren al stappen in de goede richting zijn gezet. Dat is ook zoals we het hebben afgesproken in de raadsagenda. We zorgen ervoor dat we doorpakken op belangrijke dossiers, zonder dat de kosten voor de inwoners flink hoger worden. VVD Cranendonck is van mening dat we met de voorliggende begroting op de goede weg zijn. Er ligt een solide begroting, waarbij we op enkele punten willen bijsturen. 'Doorpakken waar nodig', noemen we dat binnen onze partij.

Voorzitter, voordat ik start met onze inhoudelijke punten, wil ik eerst het volgende zeggen. De afgelopen dagen hebben we ons als gemeenteraad van onze beste kant laten zien. We hebben goed samengewerkt om aan de voorzide elkaar actief te informeren over in te dienen moties en amendementen. Dit zorgt voor een soepel verloop van deze avond. Daar zijn we als VVD trots op. Scherp op de inhoud, maar wel met respect voor elkaars mening. Echter is de hunkering van deze raad naar informatie nog altijd onverminderd groot. We doen net als vorig jaar de oproep om meer op hoofdlijnen te blijven. En om de onderlinge sfeer van de afgelopen week vast te houden. We hebben dat helaas de afgelopen anderhalf jaar vaker dan daarvoor anders gezien. Mijn eerste oproep van deze avond is aan elkaar: Houd de sfeer en de samenwerking van afgelopen week vast en blijf kritisch op jezelf en elkaar bij het stellen van technische vragen. Samen zorgen we op dit moment voor een enorme druk op het ambtelijk apparaat, daar hebben we echt nog veel winst te boeken. Datzelfde ambtelijke apparaat wil ik graag via deze weg ook bedanken voor een duidelijk leesbare begroting en hun tomeloze inzet bij het beantwoorden van onze technische vragen. Ook de commissievergadering van twee weken geleden zat nog vol met technische vragen. Jullie hebben het er maar druk mee gehad. Nogmaals dank voor al die inzet.

De afgelopen jaren hebben we niet altijd kunnen realiseren wat er in de begroting werd voorgesteld. Het geld en de plannen worden dan doorgeschoven. De VVD wil dit voorkomen en wil inzetten op meer realisme in de begroting. Voor nu willen we daar geen inhoudelijke aanpassingen aan doen, maar met het verzoek tot uitbreiding met 9,56 FTE en ook nog bijna 8,0 FTE aan openstaande vacatures vinden we dat het college erg ambitieus is. Ambitie is goed, maar realisme is beter. We willen het College vragen om de raad actief te informeren als het niet lukt om zaken tijdig te realiseren. Dit om teleurstellingen bij onze inwoners en deze raad te voorkomen.

De afgelopen jaren heeft de VVD veel aandacht gehad voor de veerkeersveiligheid in onze gemeente. We wachten op een overkoepelend verkeersplan voor onze gemeente. Op dit moment willen we voornamelijk acties voor de problematiek van het vrachtverkeer in Cranendonck. De onderhandelingen met Nyrstar over het leggen van de route N611 over hun terrein zou een enorme stap in de goede richting zijn. We voorkomen hiermee dat we de problemen van het vrachtverkeer in Budel-Zuid verplaatsen naar Budel-Dorplein. Ook voor de fietsers vinden we veiligheid belangrijk. We kiezen ervoor om een amendement van Cranendonck Actief te steunen en geld vrij te maken voor het aanleggen van verlichting op

veelgebruikte fietspaden tussen verschillende dorpen in onze gemeente. Met lampen op de vrijliggende fietspaden tussen Maarheeze en Soerendonk, Soerendonk en Gastel, Soerendonk en Budel en Gastel en Budel dragen we bij aan de veiligheid van fietsers, met name jongeren die zich tussen de dorpskernen van onze gemeente verplaatsen.

<Amendement 'Aanleg verlichting fietspaden'> Ingediend door Cranendonck Actief

Een ander belangrijk onderwerp waar we al enkele jaren aandacht voor hebben, zijn onze **gemeenschapshuizen**. De VVD wil in 2024 doorpakken voor de gemeenschapshuizen in Maarheeze, Gastel en Dorplein. In Maarheeze blijven we het proces dat gelopen wordt door de Beheerstichting De Smeltkroes i.o. volgen. Op dit moment hebben we niet het gevoel dat bijsturen middels een motie zou helpen in dit proces. We hebben het gevoel dat de juiste mensen aan tafel zitten om zo snel mogelijk te komen met een voorstel voor een toekomstbestendige Smeltkroes. In Dorplein en Gastel zijn ze al enkele jaren bezig met het creëren van een nieuw gemeenschapshuis. De raadsagenda was hierin heel duidelijk: 'Ten aanzien van de gemeenschapshuizen in Gastel en Budel-Dorplein moet er uiterlijk in 2023 duidelijkheid zijn over de toekomst van deze gemeenschapshuizen'. Het tempo en het proces zijn in beide kernen niet te vergelijken, maar een voorstel is er voor beide nog niet geweest. We willen voor Dorplein in het eerste kwartaal en voor Gastel in het tweede kwartaal van 2024 een voorstel naar de raad zien komen. En dat wil niet zeggen dat ze een blanco cheque kunnen afhalen bij de VVD. Maar een raadsvoorstel is wel de plek om kritisch te kijken naar de voorliggende plannen of het budget juist aan te vullen waar nodig. Een eigen motie schrijven hiervoor was niet nodig. Bart Kraaijvanger had de juiste tekst al op papier gezet, dus deze motie dienen we graag mee in.

<Motie 'Gemeenschapshuizen Dorplein en Gastel'> Ingediend door BK

Het vierde thema wat ik namens VVD Cranendonck graag wil aanstippen is het thema **sport**. De afgelopen anderhalf jaar begint sportend Cranendonck eindelijk de vruchten te plukken van de inzet van ons College in de afgelopen jaren. Alle sportparken in onze gemeente worden voorzien van LED-verlichting en het sportpark in Budel heeft inmiddels een hoognodige opknapbeurt ontvangen. In de huidige begroting zit geld voor een nieuw hockeyveld voor Hockeyclub Cranendonck. De vereniging heeft dit veld nodig omdat het huidige veld van bijna 40 jaar oud afgekeurd is door de hockeybond. We moeten onszelf eigenlijk diep schamen dat we het zover heeft kunnen komen en we kunnen het ook niet maken om hier niet voortvarend mee aan de slag te gaan. Een motie van onze hand heeft het vorig jaar niet gehaald, maar dit jaar is er veel geld gereserveerd om een nieuw waterveld met innovatief en duurzaam wateropvangsysteem en sproeisysteem aan te leggen. Wat ons betreft is dat akkoord. Een nieuwe innovatie voor een watervrij veld is interessant, maar kan zeker niet aangelegd worden in 2024. Het is ook onzeker of dit in 2025 al kan. Zo lang kan de hockeyvereniging niet wachten. In de onderhoudsplanning van Sportpark de Romrijten in Maarheeze is verder te zien dat er de komende jaren vier voetbalvelden vernieuwd worden, te starten met veld 4. Als fervent voetballer in een lager seniorenelftal en gebruiker van de achterste velden van vele sportparken in de regio zou mijn hart daar sneller van moeten gaan kloppen, maar we kunnen ons goed voorstellen dat een voetbalclub niet wil starten met het onderhoud aan veld 4, maar liever eerst aan de slag gaat met het hoofdveld. Daarnaast hebben we gemerkt dat het gezamenlijk aanbesteden van voetbalvelden tot inkoopvoordeel kan leiden. We dienen daarom een motie in om enerzijds te overleggen met VV Maarheeze om de volgorde van de velden desgewenst aan te passen en om anderzijds de raad te informeren of het gezamenlijk aanbesteden van de velden tot inkoopvoordeel kan leiden. We willen hierover graag in het eerste halfjaar van 2024 geïnformeerd worden. Deze motie wordt mede ingediend door Pro6 en Cranendonck Actief.

<Motie 'Sportpark de Romrijten'> Samen met Pro6 en Cranendonck Actief!

Het blijft ook in het nieuwe jaar belangrijk dat inwoners kunnen **wonen** in Cranendonck. Er staan een hoop huizen op de rol, maar we hopen dat er in 2024 ook zichtbaar huizen gebouwd gaan worden. Op het gebied van wonen hebben we als raad in april van dit jaar in meerderheid een koerswijziging vastgesteld dat het percentage sociale huurwoningen verlaagd wordt van 30% naar 20%. Dit omdat in Cranendonck nou eenmaal meer behoefte is aan sociale koopwoningen.

Dit percentage hebben we dan ook verhoogd van 10% naar 20%. De discussie daarover willen we niet opnieuw voeren, maar we kwamen tot de conclusie dat dit aangenomen amendement niet goed is verwerkt in deze begroting. We vragen de wethouder niet om bestaande afspraken open te breken, maar wel om de percentages juist in de begroting op te nemen en in toekomstige gesprekken met projectontwikkelaars de juiste percentages te gebruiken. We komen dus met een amendement om dit aan te laten passen, samen met ELAN en CDA Cranendonck.

<Amendement 'Sociale Huur naar 20%'> Samen met ELAN en CDA Cranendonck

Daarnaast moet er echt meer gebouwd worden. De lokale VVD ziet graag dat we deze nieuwe woningen verspreiden over onze zes dorpskernen. Nieuwe huizen betekent weer dat mensen in het eigen dorp kunnen blijven wonen, maar ook dat nieuwe inwoners de weg naar onze gemeente weten te vinden. En dat zorgt ervoor dat de voorzieningen in al onze kernen op peil kunnen blijven. De motie van het CDA om in elke dorp een straatje erbij te bouwen is een aanzet. Al heeft de VVD in de provincie Noord-Brabant zelfs aangekondigd op zoek te gaan naar een plek in onze provincie om een nieuw dorp te bouwen.

<Motie 'Straatje erbij in elk dorp'> Ingediend door CDA

Voor onze ondernemers proberen we een zo goed mogelijk vestigingsklimaat te realiseren. Het College van B&W is aan de slag met een regionale visie en strategie in de regio. Echter kunnen ondernemers hier vaak niet op wachten. We zien in de praktijk dat deze samenwerking voor sommige ondernemers niet snel genoeg gaat en daarom met hun bedrijf vertrekken uit Cranendonck. Op initiatief van het CDA komt er een motie, die wij mee indienen. Het roept het College op om in het eerste halfjaar van 2024 te komen met een versnellingsstrategie voor de ontwikkeling van Airpark II.

<Motie 'Bedrijventerreinen'> Ingediend door CDA

Als laatste zijn er nog een aantal zaken die ik wil aanstippen, zonder dat we hierbij met wijzigingsvoorstellen komen. We willen dat er toekomstgerichte onderwijshuisvesting komt voor het Bravo College en duidelijkheid volgt over de gezamenlijke basisschool voor Schoot en Dorplein. We willen dat het Protestantse Kerkje opgeknapt wordt en hopen dat de subsidie vanuit de Provincie Noord-Brabant dit jaar verstrekt gaat worden. Tot slot willen we op zeer korte termijn duidelijkheid over het AZC na 1 juli 2024. Dit zijn zaken die we als VVD nauwgezet volgen.

Tot slot hebben we als VVD nog één oproep. Cranendonck is een unieke gemeente met zes prachtige dorpen. Laten we als raad stoppen met het vergelijken van die dorpen. Als we iets in het ene dorp realiseren, betekent dat niet automatisch dat we dat kunnen 'knippen en plakken' in het andere dorp. Elk dorp is uniek en dat moeten we vooral zo houden. Een van de zaken die belangrijk zijn in de dorpen zijn de kermissen. Jong en oud komen met elkaar in contact en het zorgt voor interactie en het versterken van de sociale cohesie. Ons College kiest ervoor om een nog aan te werven regisseur vitale gemeenschappen bestaande medewerkers kan gaan coachen om de toekomst van de kermissen veilig te stellen. Als VVD denken we dat zo'n regisseur belangrijkere taken heeft en dat de toekomst van de kermissen te belangrijk is voor de dorpen om dit niet nu aan te pakken. Daarom hebben we een amendement voorbereid om de 40.000 euro die het kost om iemand hiervoor in te huren met de juiste kennis en expertise meteen beschikbaar te stellen.

<Amendement 'Toekomst Kermissen'> Samen met Pro6, ELAN en Cranendonck Actief

Voorzitter, ik ga richting mijn afsluiting. De meeste onderwerpen in deze Algemene Beschouwingen van onze partij zijn geen nieuwe onderwerpen. We hebben geen wensenlijstje, maar blijven de koers van de vastgestelde raadsagenda volgen. De VVD Cranendonck pakt deze begroting door waar nodig is om Cranendonck beter en mooier te maken. En dat blijven we doen. Nu en in de toekomst.